

UDK 811.163.42*373.46:33
811.163.42(497.4 Slovenija)
Izvorni znanstveni rad
Rukopis primljen 26. VI. 2021.
Prihvaćen za tisak 23. XII. 2021.
doi.org/10.31724/rihjj.48.1.3

Igor Ivašković

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Ljubljani
Kardeljeva ploščad 17, SI-1000 Ljubljana
orcid.org/0000-0002-3474-007X
igor.ivaskovic@ef.uni-lj.si

HRVATSKI KAO STRANI JEZIK NA PODRUČJU POSLOVANJA I EKONOMIJE U SLOVENIJI

Istraživanje percepcije znanja i korisnosti hrvatskoga jezika među slovenskim studentima na području ekonomije i poslovanja provedeno je s ciljem dobivanja relevantnih informacija na temelju kojih bi se mogla donijeti odluka o uvođenju izbornog predmeta *Hrvatski jezik za ekonomiju i poslovanje* u slovenski sveučilišni sustav. Rezultati pokazuju da hrvatski jezik kod proučavane populacije u kontekstu 21 stranog jezika zauzima drugo mjesto prema prosječnoj razini znanja i treće mjesto prema percepciji korisnosti ovladavanja jezikom. Kod proučavane studentske populacije ujedno postoji i razmjerno velik interes za učenje hrvatskog jezika, koji je kod te mlađe slovenske populacije jasno identificiran kao zaseban jezik.

1. Uvod: status i potreba za hrvatskim jezikom na području ekonomije i poslovanja u slovenskom kontekstu

Hrvati i Slovenci dva su susjedna naroda zemalja koje dijele dugu zajedničku povijest, ne samo u južnoslavenskim državnim tvorbama tijekom 20. stoljeća, nego i u prethodnim stoljećima pod vlašću Habsburgovaca. Posljedično imaju mnogo zajedničkih kulturnih elemenata, među koje se međutim ne ubraja i jezik. Iako se abecede hrvatskog i slovenskog jezika temelje na postulatima Ljudevita Gaja (Banac 1991: 65–75), bitnim je razlikama između službenih jezičnih standarda koji vrijede u današnjoj Republici Sloveniji i Republici Hrvat-

skoj urodio hrvatski odabir štokavskoga govora kao temelja za standardni jezik (Kačić i Šarić 1995: 85). Budući da je zemljopisni položaj područja na kojima je štokavsko narječje najprisutnije nešto udaljenije od slovenskih etničkih područja, shvatljivo je da je to narječje Slovincima nešto manje razumljivo od, primjerice, hrvatske čakavštine i posebice od najbližeg i najrazumljivijega hrvatskog kajkavskog narječja. Splet povijesnih okolnosti i pokušaji ujedinjenja hrvatskog i srpskoga standardnog jezika (Grubišić 1985) determinirali su odnos govornika slovenskog jezika prema hrvatskom. Iako je tadašnji srpskohrvatski imao povlašten položaj u državnim institucijama, istraživanja nakon osamostaljenja Slovenije i Hrvatske pokazala su kako hrvatski jezik ipak nema prestižni ugled među Slovincima (Balažić Bulc i Požgaj Hadži 2018). Ujedno je i jugoslavensko razdoblje zakinulo mogućnost institucionalnog doticaja slovenskih govornika s punim opsegom hrvatskog jezika, uključujući i nemogućnost usvajanja različitih stručnih terminologija. Tako se, primjerice, muški dio odrasle slovenske populacije nije susretao s hrvatskom vojnom terminologijom u sklopu obveznog služenja u tadašnjoj vojsci, a slična su iskustva prouzročila nemalo glavobolja slovenskim govornicima tijekom procesa djelomične ‘restandardizacije’ hrvatskog jezika (Granić 2013).

Slična je situacija na području terminologije u području ekonomije i poslovanja. Suradnja dviju susjednih zemalja upravo je u tom segmentu društvenog života neizbježna, na što upućuje i konstantan rast međunarodne trgovine u posljednjim godinama. Primjerice, izvoz Slovenije porastao je s nešto manje od 1,5 milijardi eura u 2013. godini na 2,9 milijardi eura u 2019. godini, izvoz Hrvatske porastao je pak s 1,07 milijardi eura na 1,72 milijarde eura u istom razdoblju (Izvozno okno 2019, 2021). S obzirom na to da su ove brojke tek neznatno pale u kriznoj 2020. godini, možemo pretpostaviti kako bi upravo na slovenskoj strani, koja bilježi suficit, preko interesa za održavanjem gospodarske suradnje barem na postojećoj razini trebao postojati i interes za povećanje razine znanja hrvatskog jezika kod slovenskih polaznika poslovnih i ekonomskih studija. Potonje bi naimo vrlo vjerojatno imalo dodatan pozitivan učinak na poboljšanje komunikacije, a time i na učinkovitost te rezultate poslovanja. No, podatci o pozitivnim trendovima na području gospodarske suradnje samo su posredni pokazatelj o sve većem prostoru koji hrvatski jezik zauzima u slovenskom području ekonomije i poslovanja, te bi se iz toga mogla predvidjeti i potreba za eventualnim povećanjem prostora koji bi hrvatski jezik trebao dobiti u slovenskom (visoko)školskom

sustavu. Štoviše, iz navedenog bi se mogla postaviti i obrnuta teza prema kojoj su upravo pozitivni trendovi u gospodarstvu indikator da u školskom sustavu ne treba mijenjati ništa.

Planiranje svake modifikacije obrazovnog programa, uključujući i ono stranih jezika, nužno počinje analizom potreba (Pastuović 2012: 282), koje možemo definirati kao pomanjkanje, odnosno razliku između željenog i postojećeg znanja (Gupta, Sleezer i Russ-Eft 2007: 15). U kontekstu identifikacije tih odmakata u obrazovanju, pogotovo kod onih institucija koje kontinuirano pružaju mogućnost obrazovanja, potrebno je sistematično i cjelovito pratiti potrebe kako bi se postojeći obrazovni programi mogli modificirati ili bi se pak u njih mogli uvoditi novi dijelovi koji će zamijeniti ili nadopuniti dijelove dosadašnjeg programa. Nažalost, upravo sistematičnost i cjelovitost često izostaju, što je primjetno i kod statusa hrvatskog jezika kao stranog u slovenskom obrazovnom sustavu, a čime se gubi analitički pristup u procesu identifikacije potreba. Ključni dio analize zasigurno je skupljanje informacija među populacijom kojoj je planirani program namijenjen (Ličen 2015: 61). Pritom je poželjno potrebe identificirati eksplicitno, kako među onom populacijom koja je još u fazi školovanja, tako i kod populacije koja aktivno djeluje na tržištu rada. Prvo nam naime omogućuje lakše planiranje organizacijskog okvira obrazovanja, dok nam drugo pomaže pri identifikaciji stvarnih koristi koje bi polaznici određenog obrazovanja imali nakon završetka školovanja.¹ Dakako, činjenica da se potrebe pojavljuju na tržištu rada ili ne, nije uvijek ključan faktor interesa kod populacije potencijalnih učenika. Potonji dođuše mogu primati informacije o situaciji na tržištu rada, iako na njemu aktivno još ne djeluju, no često na odluku o izboru određenog (visoko)školskog predmeta djeluju i drugi uzroci. Kaufman i Guerra-Lopez (2013) stoga, u okviru analize obrazovnih potreba, savjetuju raščlanjivanje uzroka. U kontekstu rasprave o hrvatskom jeziku kao stranom na području ekonomije i poslovanja poželjno bi, dakle, bilo razmotriti bar kako potencijalni polaznici doživljavaju hrvatski jezik i vide li učenje jezika kao sredstvo za veću konkurentnost na tržištu rada ili prije svega kao sredstvo osobnog razvoja.

¹ Pritom, dakako, ne treba zanemariti da se u slučaju učenja jezika koristi ne manifestiraju samo u obliku veće konkurentnosti pojedinca na tržištu rada, nego i pomažu pri cjelovitom razvoju osobe, što se ne može mjeriti neposredno povećanjem materijalnog blagostanja.

U skladu s navedenim, ova studija želi istražiti trenutačno stanje znanja hrvatskog jezika kod studentske populacije te percepciju korisnosti učenja hrvatskog jezika. Pokraj spomenutog, ova studija ima ambiciju podastrijeti i informaciju o interesu studenata različitih razina studija za učenje hrvatskog jezika, analizirati predznanje hrvatskog jezika upravo kod tog segmenta proučavane populacije te potaknuti daljnje studije o izvorima motivacije za učenje hrvatskog kao stranog jezika.

2. Metodološki okvir

2.1. Istraživačka pitanja

Polazeći od navedenog u teorijskom pregledu, prije svega konstatacije da je analiza odnosa prema određenom obrazovanju kod populacije kojoj je planirano obrazovanje namijenjeno nužni (često i ključni) dio cjelovite analize obrazovnih potreba, odlučili smo provesti istraživanje s temeljnim istraživačkim pitanjem: „Postoji li potreba i dovoljan interes za uvođenje predmeta *Hrvatski jezik za ekonomiju i poslovanje* u slovenski visokoškolski sustav?” Složenost istraživačkog pitanja implicira potrebu za pronalaženjem odgovora na nekoliko istraživačkih potpitanja:

- Kakvo je trenutačno stanje znanja hrvatskog jezika kod slovenskih studenata i diplomanata na području ekonomije i poslovanja?
- Kakva je percepcija korisnosti znanja hrvatskog jezika kod slovenskih studenata na području ekonomije i poslovanja?
- Kakva je percepcija korisnosti znanja hrvatskog jezika kod diplomanata na području ekonomije i poslovanja koji su aktivni na tržištu rada?
- Postoji li dovoljan interes za provedbu predmetnog programa među studentskom populacijom?
- Koje su karakteristike zainteresiranih studenata i koji su njihovi motivi za učenje hrvatskoga jezika?

2.2. Skupljanje podataka

Istraživanje je provedeno među studentskom populacijom Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani i, kako bismo prema preporuci Caffarella i Ratcliff Daffron (2013) u analizu obrazovnih potreba uključili što širi spektar dionika te dobili što objektivniju sliku potreba za hrvatskim jezikom u području poslovanja i ekonomije, u jednom dijelu također među diplomantima istog fakulteta koji su već aktivni na tržištu rada. Ukupan se broj studenata na Ekonomskom fakultetu u Ljubljani u posljednjih nekoliko godina kretao između 5500 i 6000 studenata (Referat Ekonomske fakultete za dodiplomski studij 2019). Na tom fakultetu studenti studiraju unutar takozvanog „3 + 2 + 3“ sustava (trogodišnji preddiplomski, dvogodišnji diplomski studij i trogodišnji doktorski studij) i pritom obavezno slušaju predmet „Strani jezik za poslovanje i ekonomiju 1“ na drugoj, te „Strani jezik za poslovanje i ekonomiju 2“ na trećoj godini preddiplomskog studija. Dosad su studenti imali mogućnost izbora između četiri strana jezika (engleski, njemački, francuski i talijanski). Hrvatski bi jezik, dakle, predstavljao petu opciju.

Anketa je u prosincu 2020. godine testirana i re-testirana na grupi od 12 studenata (8 preddiplomskih, 3 diplomatska i 1 doktorski) kako bismo se uvjerali u razumljivost i pouzdanost instrumenata mjerenja. Podatke smo skupljali od 4. siječnja do 4. travnja 2021. Preddiplomski i diplomski studenti dobivali su informaciju o provođenju ankete na predmetima *Uvod u poslovanje* (obavezan predmet za polaznike svih programa na 1. godini preddiplomskog studija), *Menadžment ljudskih potencijala* („*Ravnanje z ljudmi pri delu*“ – obavezan predmet za sve studente poslovnog smjera na 2. godini preddiplomskih studija), *Strateški menadžment 1* (obavezan predmet za sve studente poslovnog smjera na 3. godini preddiplomskih studija) i *Strateški menadžment 2* (obavezan predmet za preko 90 % studenata na 1. godini diplomatskih studijskih programa), dok su diplomanti bili pozvani putem socijalnih mreža i alumni udruga.

Prikupljene smo podatke obradili pomoću statističkog softverskog paketa SPSS (verzija 26). Kod analize povezanosti varijabla korištena je korelacijska analiza (Spearmanov koeficijent koji je primjeren za ordinalne varijable), za analizu razlika između varijabli korišten je t-test, dok je faktorskom analizom smanjen broj varijabli u području motivacije studenata za učenje jezika.

2.3. Uzorak

U istraživanju su sudjelovale 272 osobe. Uzorak je činilo 64,8 % osoba ženskog i 35,2 % osoba muškog spola, dok je prosječna dob ispitanika bila 23,2 godine. Preddiplomski su studenti (1. stupanj sveučilišnog studija) činili 63,3 % ispitanika, 24,5 % pohađalo je diplomski (2. stupanj), dok su doktorski studenti (3. stupanj) predstavljali svega 1,6 % uzorka. Iako je to približno 10 % svih doktorskih studenata Ekonomskog fakulteta u Ljubljani, ipak treba biti oprezan sa zaključcima koji se odnose na taj segment populacije, jer se radi o uistinu malom broju ispitanika (4). Nadalje, 10,6 % ispitanika u ukupnom uzorku nije imalo status studenta, no u trenutku provođenja ankete imali su završen barem preddiplomski studij na području poslovanja i ekonomije te su bili aktivni na tržištu rada u svojoj struci. Od ukupnog je uzorka 21,1 % ispitanika bilo u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom, 36,8 % obavljalo je neki od oblika studentskog rada,² a 42,1 % ispitanika nije bilo aktivno na tržištu rada.

2.4. Struktura upitnika

U prvom su dijelu upitnika ispitanici bili zamoljeni da pomoću Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike (ZEROJ, odnosno *CERF – Common European reference framework for languages*) ocijene vlastito znanje na području 21 jezika.³ Pritom im je bila ponuđena mogućnost testa za svaki od navedenih jezika, ako pojedini ispitanik ne bi bio siguran na kojoj se razini znanja kod pojedinog jezika nalazi. Ispitanicima je omogućeno i izjašnjavanje o neznanju jezika, što je označavao odgovor „1”, dok je svaka veća vrijednost (od 2 do 7) označavala jednu od šest razina znanja prema ZEROJ.⁴ Nakon toga smo ispita-

² Slovenski se studenti na tržište rada uključuju putem takozvane ‘uputnice’ studentskih servisa.

³ Pritom treba obratiti pozornost na potencijalni problem pristranosti u procjeni vlastitog znanja drugog jezika. MacIntyre, Noels i Clement (1997) naime otkrivaju da procjene uvelike ovise o anksioznosti pojedinca. Iwamoto (2015: III–V) potvrđuje ovu činjenicu, ali napominje da procjena jezičnih vještina kod učenika ovisi o nekoliko čimbenika (samopoštovanje, želja za učenjem itd.), da nije dosljedna i posljedično nije uvijek pouzdana.

⁴ ZEROJ opisuje poznavanje stranih jezika na šest razina: A1 – sposobnost upotrebe jednostavnih fraza i rečenica, pisanje razglednice ili kratke poruke te čitanja kratkog i jednostavnog teksta; A2 – sposobnost izmjenjivanja riječi o nekim temama, sudjelovanje u komunikaciji, no nedovoljno vladanje jezikom da bi pojedinac sam održavao i usmjeravao komunikaciju; B1 – sposobnost sudjelovanja u razgovorima o poznatim temama, razumijevanje bitnih poruka u medijima o tekućoj problematici te standardnog govora o poslu, školi,

nike na Likertovoj skali od 1 do 5 (ekstrem „1” je označavao odgovor „posve neupotrebljivo”, dok je ocjena „5” značila da je znanje konkretnog jezika „vrlo upotrebljivo”) zamolili da zaokruže odgovor koji najbolje oslikava njihovu percepciju korisnosti/upotrebljivosti znanja pojedinog jezika. U trećem dijelu smo od ispitanika tražili odgovor na pitanje: „Ako bi vaš studijski program uključivao mogućnost pohađanja predmeta *Hrvatski jezik za poslovanje i ekonomiju*, biste li ga odabrali?” U pretposljednem su se dijelu ankete ispitanici pomoću 5-stupanjske Likertove skale s ekstremima „1 – uopće se ne slažem s tvrdnjom” i „5 – potpuno se slažem s tvrdnjom” izjašnjavali glede šest tvrdnji koje se odnose na važnost i potrebu za učenjem hrvatskog jezika. U tom su dijelu ispitanici mogli odgovoriti i na pitanje doživljavaju li učenje jezika više kao sredstvo za razvoj osobnosti ili prije svega kao sredstvo za povećanje konkurentnosti na tržištu rada. I tu je korištena Likertova skala s ekstremima „1 – učenje stranog jezika vidim kao sredstvo za razvoj osobnosti” i „5 – učenje stranog jezika vidim kao sredstvo za povećanje konkurentnosti na tržištu rada”, dok je zaokružena vrijednost 3 implicirala odgovor „učenje stranog jezika vidim podjednako kao sredstvo za razvoj osobnosti i povećanje vlastite konkurentnosti na tržištu rada”. Na samom su se kraju ankete ispitanici izjašnjavali glede demografskih podataka, studentskom statusu i glede vlastite uključenosti na tržište rada te karakteristika svog eventualnog radnog mjesta.

3. Rezultati

3.1. Razina znanja hrvatskoga jezika

Rezultati pokazuju da je među proučavanom populacijom engleski daleko najprisutniji strani jezik, dok je hrvatski odmah na drugom mjestu. Unatoč visokoj poziciji među 21 jezikom, prosječno znanje hrvatskoga mnogo zaostaje za

odmoru i sličnog; B2 – sposobnost detaljnih opisa vezanih za profesiju i interese pojedinca, razumijevanje većine medijskih poruka, filmova, knjiga na standardnom dijalektu, sposobnost kontakta s izvornim govornikom te sudjelovanje u diskusijama; C1 – sposobnost preciznog formuliranja i prenošenja ideja te mišljenja drugim govornicima, razumijevanje specijaliziranih tekstova i izvan struke pojedinca te sposobnost razgovijetnog i spontanog izražavanja u svim prilikama; C2 – nema ograničenja pri razumijevanju svih vrsta govornog jezika, sposobnost sudjelovanja u diskusijama na raznim područjima i pritom uspješno korištenje idioma te kolokvijalnih izraza (Council of Europe 2021).

znanjem engleskog. Na trećem je mjestu njemački jezik, koji se u prosjeku već nalazi ispod razine A2. Što se tiče hrvatskoga jezika, najveći udio ispitanika nalazi se na razini znanja A1 (24,3 %), dok je prosječni ispitanik malo iznad razine A2 (v. tablicu 1.).

Tablica 1. Razina znanja stranih jezika (u %)

Jezik	Znanje	1	2	3	4	5	6	7
	Prosjek (SD)	Ne znam	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Engleski	5,47 (1,0)	0,0	0,4	3,1	9,3	39,0	32,8	15,4
Hrvatski	3,40 (1,7)	12,3	24,2	20,4	20,4	6,9	8,5	7,3
Njemački	2,89 (1,6)	24,6	22,3	17,3	17,7	13,5	2,3	2,3
Srpski	2,70 (2,0)	40,3	16,7	16,7	7,0	5,4	6,2	7,8
Španjolski	1,73 (1,3)	66,5	16,7	4,7	5,8	3,1	1,9	1,2
Talijanski	1,55 (1,2)	74,2	12,1	5,9	2,7	2,7	2,0	0,4
Ruski	1,30 (1,0)	85,6	8,2	2,7	1,2	0,8	0,0	1,6
Francuski	1,26 (0,8)	86,4	6,6	3,5	1,9	1,6	0,0	0,0
Makedonski	1,26 (1,0)	90,4	4,8	0,7	1,4	0,0	0,7	2,1
Slovački	1,16 (0,8)	93,8	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Turski	1,07 (0,4)	94,2	5,4	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0
Portugalski	1,05 (0,3)	96,5	2,7	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0
Kineski	1,04 (0,4)	98,0	1,2	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4
Poljski	1,04 (0,2)	96,5	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Albanski	1,03 (0,4)	99,2	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Bugarski	1,03 (0,4)	98,6	0,7	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0
Arapski	1,02 (0,1)	98,1	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grčki	1,02 (0,2)	98,4	1,2	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Mađarski	1,02 (0,2)	98,1	1,6	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Švedski	1,02 (0,2)	98,8	0,8	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Češki	1,01 (0,1)	98,6	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Napomena: Postotci se odnose na pojedini redak; SD = standardna devijacija

Dalja analiza nije ukazala na razlike između ženskih i muških ispitanika glede znanja hrvatskog jezika, no znanje hrvatskog statistički značajno pozitivno korelira s radnim stažem ($r = 0,23$; $p < 0,01$) i s dobi ispitanika ($r = 0,15$; $p < 0,05$). Iako to ide u prilog tezi prema kojoj su mlađe generacije s manje radnog iskustva u manjoj mjeri upoznate s hrvatskim jezikom, ipak treba priznati kako je korelacija preslaba da bismo mogli biti sigurni u taj zaključak. Procjena vlastitog znanja hrvatskoga jezika povećava se s razinom studija i stupnjem uključenosti ispitanika na tržište rada. Indikativno je da među svima, koji su uključeni u

tržište rada, oni koji rade na poslovima koji zahtijevaju visoko obrazovanje i oni koji rade u organizacijama koje posluju i u inozemstvu, imaju višu razinu znanja hrvatskog jezika (v. tablicu 2). Isto tako je zanimljivo otkriće da najvišu razinu znanja pokazuju zaposlenici na razini srednjeg menadžmenta. Možemo pretpostaviti da je to posljedica činjenice da te pozicije obično obavljaju veći opseg komunikacije te su među ostalim u većoj mjeri zadužene i za kontakte s poslovnim partnerima iz inozemstva.

Tablica 2. Znanje hrvatskoga jezika (u %)

Znanje hrvatskoga jezika	Prosjek (SD)	1 Ne znam	2 A1	3 A2	4 B1	5 B2	6 C1	7 C2
Preddiplomski	3,26 (1,7)	14,2	23,2	24,5	19,4	3,9	8,4	6,5
Diplomski	3,66 (1,7)	3,4	31,0	15,5	19,0	13,8	12,1	5,2
Doktorski	4,25 (1,9)	0,0	0,0	50,0	25,0	0,0	0,0	25,0
Nezaposleni	3,26 (1,8)	15,7	23,5	21,6	19,6	4,9	6,9	7,8
Studentski rad	3,32 (1,6)	8,8	28,6	22,0	22,0	4,4	9,9	4,4
Zaposleni	3,98 (1,8)	7,5	15,1	18,9	22,6	15,1	7,5	13,2
Za radno mjesto potrebno visoka naobrazba	3,77 (1,7)	6,3	21,9	21,9	18,8	10,9	10,9	9,4
Za radno mjesto nije potrebna visoka naobrazba	3,17 (1,5)	10,0	30,0	22,9	21,4	4,3	8,6	2,9
Radno mjesto na vodećem položaju	4,00 (2,1)	20,0	0,0	20,0	20,0	0,0	40,0	0,0
Radno mjesto na položaju srednjega menadžmenta	4,24 (1,7)	0,0	19,0	14,3	28,6	19,0	0,0	19,0
Radno mjesto na operativnoj razini	3,23 (1,5)	8,8	29,4	24,5	19,6	5,9	8,8	2,9
Radno mjesto u organizaciji koja posluje i u inozemstvu	3,76 (1,8)	7,6	21,5	20,3	19,0	10,1	12,7	8,9
Radno mjesto u organizaciji koja posluje samo u Sloveniji	3,08 (1,4)	7,5	32,1	26,4	22,6	3,8	5,7	1,9

Napomena: Postotci se odnose na pojedini redak; SD = standardna devijacija

3.2. Percepcija korisnosti znanja hrvatskoga jezika

Situacija na planu percepcije koristi od znanja jezika donekle je drugačija nego na razini znanja jezika. Rezultati pokazuju da na samom vrhu doduše nema promjena u usporedbi s prosječnim znanjem jezika. Čak 95,8 % ispitanika naime procjenjuje da je znanje engleskog jezika vrlo korisno, dok samo 4,2 % smatra da je to znanje uglavnom korisno. Korist od znanja njemačkog jezika na drugom je mjestu, dok je ovladavanje hrvatskim jezikom na trećem mjestu prema percepciji korisnosti. Pritom valja istaknuti kako gotovo 70 % ispitanika smatra znanje hrvatskoga jezika uglavnom ili vrlo korisnim. Indikativno je da se hrvatski jezik smatra korisnijim od drugih susjednih jezika osim njemačkog. Hrvatski jezik, dakle, prema poimanju prosječnog ispitanika omogućava veću korist za osobu koja vlada tim jezikom, nego što bi toj osobi omogućavalo znanje talijanskog ili mađarskog jezika. Prema percepciji upotrebljivosti znanje je hrvatskog jezika i ispred velikih svjetskih jezika, poput španjolskog i francuskog. Zanimljivo je da je prosječni rezultat iznad 3,0, koji označava granicu između percepcije uglavnom upotrebljivog i uglavnom neupotrebljivog znanja, pored navedenih jezika postigao još samo srpski, dok su, primjerice, veliki jezici poput ruskog i kineskog u prosjeku postignuli ocjenu ispod 3,0 (v. tablicu 3).

Tablica 3. Percepcija upotrebljivosti/korisnosti znanja jezika (u %)

Jezik	Prosjek (SD)	1	2	3	4	5
		Posve neupotrebljivo	Uglavnom neupotrebljivo	Neodlučan glede upotrebljivosti	Uglavnom upotrebljivo	Vrlo upotrebljivo
Engleski	4,96 (0,2)	0,0	0,0	0,0	4,2	95,8
Njemački	4,31 (0,9)	1,6	3,9	10,2	30,9	53,5
Hrvatski	3,74 (1,1)	4,3	13,2	12,8	43,8	26,0
Talijanski	3,43 (1,2)	6,6	16,3	23,7	33,9	19,5
Španjolski	3,33 (1,2)	9,0	16,1	25,5	31,4	18,0
Srpski	3,11 (1,3)	16,0	17,9	23,0	25,7	17,5
Francuski	3,09 (1,2)	12,4	21,3	24,4	29,1	12,8
Ruski	2,95 (1,3)	18,4	21,2	21,2	25,5	13,7
Kineski	2,86 (1,4)	24,5	17,1	20,2	23,7	14,4
Portugalski	2,32 (1,1)	26,1	35,8	22,2	12,1	3,9
Švedski	2,07 (1,1)	40,2	28,3	18,5	10,2	2,8
Arapski	2,06 (1,2)	43,9	25,5	15,3	11,4	3,9
Turski	1,98 (1,1)	44,5	27,3	15,6	10,2	2,3

Češki	1,93 (1,0)	43,8	30,6	16,0	8,3	1,4
Mađarski	1,92 (1,0)	44,3	29,4	18,0	6,3	2,0
Slovački	1,90 (1,0)	46,2	29,7	14,5	7,6	2,1
Grčki	1,88 (1,0)	46,5	28,1	18,0	6,3	1,2
Poljski	1,86 (1,0)	46,2	31,0	14,5	6,9	1,4
Makedonski	1,86 (1,0)	46,2	31,0	15,9	4,1	2,8
Albanski	1,79 (1,0)	52,0	27,3	13,3	5,1	2,3
Bugarski	1,70 (0,9)	52,4	29,7	13,8	3,4	0,7

Napomena: Postotci se odnose na pojedini redak; SD = standardna devijacija.

Percepcije korisnosti hrvatskoga jezika ne razlikuju se statistički značajno među spolovima, a ista varijabla također statistički značajno ne korelira niti s dobi ili radnim stažem ispitanika. Ako pak rezultate promatramo kroz pojedine segmente, možemo zaključiti kako je percepcija korisnosti znanja hrvatskog jezika razmjerno stabilna (v. tablicu 4). U svim se segmentima prosječna vrijednost percepcije nalazi unutar razmjerno malog raspona vrijednosti, to jest između 3,6 i 4,04, što upućuje na odgovor „uglavnom korisno”.

Tablica 4. Percepcija korisnosti znanja hrvatskoga jezika (u %)

Korisnost hrvatskoga jezika	Prosjek (SD)	1 Posve nekorisno	2 Uglavnom nekorisno	3 Neodlučan glede korisnosti	4 Uglavnom korisno	5 Vrlo korisno
Prediplomski	3,72 (1,1)	4,5	13,6	13,0	42,9	26,0
Diplomski	3,95 (0,9)	0,0	10,3	12,1	50,0	27,6
Doktorski	3,75 (1,3)	0,0	25,0	0,0	50,0	25,0
Nezaposleni	3,62 (1,1)	4,9	14,7	13,7	47,1	19,6
Studentski rad	4,01 (1,0)	1,1	11,0	11,0	39,6	37,4
Zaposleni	3,73 (1,1)	5,8	11,5	9,6	50,0	23,1
Za RM potrebna visoka naobrazba	3,90 (1,1)	4,8	7,9	11,1	44,4	31,7
Za RM nije potrebna visoka naobrazba	3,94 (1,0)	2,9	10,0	10,0	44,3	32,9
RM na vodećem položaju	3,60 (1,7)	20,0	0,0	20,0	20,0	40,0
RM na položaju srednjega menadžmenta	3,95 (1,2)	4,8	9,5	9,5	38,1	38,1
RM na operativnoj razini	3,96 (1,0)	3,0	7,9	10,9	46,5	31,7

RM u organizaciji koja posluje i u inozemstvu	3,90 (1,1)	5,1	7,7	10,3	46,2	30,8
RM u organizaciji koja posluje samo u Sloveniji	4,04 (1,0)	1,9	7,5	11,3	43,4	35,8

Napomena: Postotci se odnose na pojedini redak; RM = radno mjesto; SD = standardna devijacija

Analizirajući odnos hrvatskog i drugih stranih jezika kod proučavane populacije, možemo zaključiti kako znanje hrvatskog jezika statistički značajno ($p < 0,01$) korelira sa znanjem engleskog ($r = 0,18$), srpskog ($r = 0,82$), turskog ($r = 0,16$) i makedonskog ($r = 0,35$) jezika. Dok je korelacija s makedonskim umjereni, a s engleskim i turskim vrlo niska, Spearmanov koeficijent iznimno je visok u odnosu znanja hrvatskog i srpskog jezika. No, unatoč visokoj korelaciji rezultati upućuju i na činjenicu da ispitanici jasno razlikuju hrvatski i srpski jezik. To vrijedi kako u području ocjene vlastitog znanja jednog i drugog jezika, tako i u pogledu percepcije korisnosti obaju jezika. U oba slučaja tu tvrdnju potvrđuje t-test aritmetičkih sredina (znanje: $t = 10,788$; $p < 0,001$; $d = 0,67$; korisnost: $t = 9,253$; $p < 0,001$; $d = 0,58$), što je indicija da se tri desetljeća nakon raspada zajedničke države percepcija u Sloveniji promijenila. Naime, pod utjecajem jezične politike u jugoslavenskom razdoblju srpskohrvatski je jezik u očima slovenskih govornika bio percipiran kao dominantan i posljedično povlašten jezik na razini bivše države (Balažić Bulc i Požgaj Hadži 2017, 2020), dok je na lokalnoj razini na slovenskom govornom području imao funkciju drugog jezika. Pod tim su utjecajem srpski i hrvatski percipirani kao isti jezici, odnosno kao dvije sastavnice jednog jezika. Percepcija današnje slovenske studentske populacije na području ekonomije i poslovanja, koja je u većini rođena nakon osamostaljenja Hrvatske i Slovenije, pokazala se dakle bitno drugačijom.

3.3. Opseg interesa za izborni kolegij Hrvatski jezik za ekonomiju i poslovanje

Svrhovitost ponude mogućnosti učenja hrvatskog jezika na području poslovanja i ekonomije pored ostaloga ovisi i o interesu kod ciljane populacije. Budući da bi hrvatski jezik, ako bude uveden u program, bio peti strani jezik na Ekonom-

skom fakultetu u Ljubljani, u jednakomjernoj bi distribuciji to impliciralo 20 % od ukupnog broja studenata na pojedinoj godini. Temeljem dosadašnjeg iskustva ipak se može očekivati da će relativna većina izabrati lektorate engleskog jezika. No, s obzirom na to kakve su stvarne potrebe u gospodarstvu i djelomice zbog oportuniteta onih koji nešto bolje vladaju hrvatskim jezikom, prije istraživanja pretpostavljali smo da bi interes za hrvatski jezik mogao biti u razini s njemačkim. Rezultati istraživanja pokazali su da je naša procjena bila konzervativna, jer je izraženi interes nešto veći. Naime, rezultati provedene ankete pokazuju da bi približno četvrtina studenata preddiplomskog studija zasigurno izabrala hrvatski kao strani jezik, dok je druga četvrtina još neodlučna (v. tablicu 5). Rezultati pokazuju kako je više od 30 % ukupne studentske populacije uvjeren da bi izabrali hrvatski jezik, oko petina je neodlučnih, a otprilike polovica uvjeren da kako bi radije izabrala neki drugi jezik kao izborni kolegij. Podatci o većem postotku studentske populacije na diplomskoj razini studija pomalo su iznenađujući, no istodobno indikativni. Trenutačno naime ne postoje lektorati stranih jezika, iako postoji očigledan interes studenata.

Tablica 5. Interes za predmet *Hrvatski jezik za poslovanje i ekonomiju* (u %)

Ako bi vaš studijski program uključivao mogućnost pohađanja predmeta „Hrvatski jezik za poslovanje i ekonomiju”, biste li ga odabrali?			
Razina studija	Da	Ne znam	Ne
Preddiplomski	24,8	24,2	51,0
Diplomski	44,6	10,7	44,6
Doktorski	25,0	0,0	75,0
Ukupno	30,2	20,3	49,5

Napomena: Postotci se odnose na pojedini redak

U posljednjih se nekoliko godina na drugoj godini redovitog studija broj studenata Ekonomskog fakulteta u Ljubljani kretao između 400 i 450 na sveučilišnim programima i između 170 i 200 na visokoškolskim programima, ukupno, dakle, između 570 i 650 studenata (Zajec 2019). Na drugoj bi godini predmet *Hrvatski jezik za poslovanje i ekonomiju 1*, dakle, moglo upisati negdje između 142 i 161 studenata. Ako i povećamo taj raspon, primjerice, donju granicu pomaknemo za 10 % naniže, a gornju za 30 % naviše (zbog dijela još uvijek neodlučnih), to bi značilo od najmanje 128 do najviše 209 učenika po generaciji. Na trećoj je godini broj upisanih studenata manji, između 350 i 400 studenata na sveučilišnim i između 135 i 180 studenata na visokoškolskim programima. Istom metodom

kao prije dolazimo do broja između 109 i 189 studenata koji bi pohađali *Hrvatski jezik za ekonomiju i poslovanje 2*. Ukupno možemo očekivati da bi svake godine nastavu iz hrvatskoga jezika za poslovanje i ekonomiju moglo pohađati između 237 i 398 redovnih studenata, a k tomu bi prema istoj metodi trebalo dodati još između 10 do 18 izvanrednih studenata kako na drugoj tako i na trećoj godini.

3.4. Predznanje interesenata

Pred provedbom istraživanja očekivalo se kako će želju za pohađanjem predmeta izraziti i dio studenata koji je već upoznat s hrvatskim jezikom te će interes za izborni kolegij pokazati između ostaloga i zbog oportunističkih razloga, točnije lakšeg prikupljanja ECTS (*European Credit Transfer System*) bodova koji su potrebni za napredovanje na višu godinu studija. Nažalost, podatci o udjelu tih studenata zastarjeli su, jer je posljednji popis stanovništva u kojem se je stanovništvo Slovenije moglo izjasniti o materinskom jeziku proveden 2002. godine. Ti podatci doduše pokazuju kako je tada hrvatski bio materinski jezik skoro 3 % državljana Republike Slovenije, oko 2 % kao prvi jezik navodi srpski, oko 1,6 % bosanski, dok se jedan dio opredjeljivao srpskohrvatski materinski jezik (Šircelj 2003: 88). Ako bismo taj podatak uzeli kao okvir, mogli bismo pretpostaviti da je oko 7 % studenata upoznato s hrvatskim ili srodnim jezikom, što bi toj populaciji dalo prednost u odnosu na njihove kolege. Rezultati istraživanja djelomično su potvrdili pretpostavku o djelomičnom oportunizmu onih koji bi rado upisali hrvatski jezik, no unatoč tomu iz donje tabele možemo razabrati da su gotovo dvije trećine potencijalnih polaznika trenutačno ispod razine B2 (v. tablicu 6). Ako u analizu uvrstimo i one koji nisu sigurni u izbor kolegija iz hrvatskog jezika, takvih studenata ima gotovo tri četvrtine. Budući da je relativna većina vjerojatnih polaznika na razini B1 ili A2, B2 razina znanja predstavljala bi primjeren obrazovni cilj za predmetni kolegij.

Tablica 6. Predznanje interesenata

Predznanje	Izbor kolegija Hrvatski jezik za poslovanje i ekonomiju								
	Da	%	Ukupno %	Ne znam	%	Ukupno %	Ukupno 'da' i 'ne znam'	%	Ukupno %
Bez predznanja	3	6,5	6,5	2	5,0	5,0	5	5,8	5,8
A1	4	8,7	15,2	9	22,5	27,5	13	15,2	21,0
A2	8	17,4	32,6	15	37,5	65,0	23	26,7	47,7
B1	15	32,6	65,2	7	17,5	82,5	22	25,6	73,3
B2	2	4,3	69,6	3	7,5	90,0	5	5,8	79,1
C1	7	15,2	84,8	3	7,5	97,5	10	11,6	90,7
C2	7	15,2	100	1	2,5	100	8	9,3	100
Ukupno	46	100		40	100		86	100	

3.5. Izvor interesa

Iz rezultata se može zaključiti kako ispitanici bliskost s hrvatskim jezikom percipiraju uglavnom zbog čestih susreta s njim i njegove srodnosti sa slovenskim jezikom. Kod tih je postavki naime prosječna vrijednost odgovora iznad 3,5, što implicira relativno visoko slaganje s navedenom tvrdnjom (v. tablicu 7). Naknadno je provedena faktorska analiza koja je bila statistički značajna već u prvoj iteraciji (Barlettov test: $\chi^2(21) = 338,983$; $p = 0,000$). Mjera adekvatnosti uzorka Kaiser-Meyer-Olkin bila je veća od 0,6 ($KMO = 0,736$) i sve su varijable imale dovoljnu MSA vrijednost iznad 0,5. Može se primijetiti kako prvi faktor uglavnom uključuje tvrdnje koje izražavaju bliskost ispitanika s hrvatskim jezikom, dok drugi faktor povezuje izjave koje izražavaju nedostatak znanja s područja hrvatskog jezika. U nastavku smo provjerili povezanost faktora s vjerojatnošću izbora kolegija *Hrvatski jezik za poslovanje i ekonomiju*. Rezultati korelacijske analize nisu iznenađujući. Oba su faktora naime statistički značajno pozitivno povezana s potencijalnim izborom, a možemo primijetiti i iznimno jaku pozitivnu korelaciju vjerojatnosti izbora i osjećaja bliskosti s jezikom ($r = 0,59$; $p < 0,01$), dok je u pogledu vjerojatnosti izbora i percepcije nedostatka znanja hrvatskoga jezika ta korelacija nešto manja ($r = 0,24$; $p < 0,01$). Iako je ovaj dio istraživanja tek natuknica za daljnju analizu motiva učenika za učenjem hrvatskog kao stranog jezika, na temelju ovih rezultata možemo zaključiti da nedostatak u znanju

i pogotovo doživljaj bliskosti s hrvatskim jezikom, pozitivno utječu na sklonost učenju hrvatskog jezika u sklopu studija poslovanja i ekonomije. Indikativno je također da se učenje hrvatskoga jezika u većoj mjeri doživljava kao sredstvo za povećanje vlastite konkurentnosti na tržištu rada. Među zainteresiranima za pohađanje *Hrvatskog jezika za poslovanje i ekonomiju* čak 50,8 % smatra kako je učenje jezika u većoj mjeri sredstvo za povećanje vlastite konkurentnosti na tržištu rada, dok je samo 16,7 % sklonije mišljenju da učenje stranog jezika prije svega omogućava razvoj osobnosti učenika (v. tablicu 8).

Tablica 7. Izvor motivacije za učenje hrvatskog jezika

Tvrdnja	Prosjek (SD)	Blizina jezika	Po- manj- kanje znanja
Hrvatski mi je jezik blizak zbog čestih susreta s njim.	3,9 (1,1)	0,73	
Hrvatski mi je jezik blizak zbog srodnosti sa slovenskim jezikom.	3,8 (1,0)	0,58	
Smatram kako učenje hrvatskog jezika jest, odnosno bilo bi važan dio visokog obrazovanja.	2,6 (1,3)	0,82	
Studenti nakon završetka studija nedovoljno poznaju hrvatski jezik.	3,1 (1,3)	0,70	0,44
Hrvatski mi je jezik blizak zbog povijesnih razloga.	2,5 (1,4)	0,61	
Nedovoljno poznajem hrvatsku kulturu.	2,8 (1,2)		0,76
Često se suočavam s potrebom za hrvatskim jezikom na poslu (u redovnom radnom odnosu ili u sklopu studentskog rada).	3,0 (1,7)	0,71	

Napomena: Faktori objašnjavaju 57,81 % varijabilnosti; SD = standardna devijacija

Tablica 8. Percepcija učenja jezika (u %)

Učenje jezika vidim kao sredstvo za:	Razvoj osobnosti	Nešto više za razvoj osobnosti	Podjednako za razvoj osobnosti i povećanje konkurentnost na tržištu rada	Nešto više za povećanje konkurentnost na tržištu rada	Za povećanje konkurentnost na tržištu rada
Zainteresirani za pohađanje predmeta <i>Hrvatski jezik za poslovanje i ekonomiju</i>	4,8	17,5	47,6	19,0	11,1

4. Zaključak

Jezik je živ konstrukt koji se tijekom različitih vremenskih razdoblja mijenja sam, a ujedno se mijenja i odnos određene populacije prema nekom jeziku. Posljedično i razina znanja te percepcija korisnosti znanja nekog jezika u određenoj populaciji nisu statični. Prisutnost jezika u određenom društvu diktiraju različiti makro i mikro društveni faktori, a mogućnost učenja unutar najrelevantnijih obrazovnih institucija jedan je od ključnih čimbenika kako znanja tako i percepcije korisnosti određenog jezika. Iako je hrvatski jezik prisutan u slovenskim obrazovnim institucijama, kako na osnovnoškolskoj razini tako i u sklopu Južnoslovenskih studija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani, za sada mogućnost učenja hrvatskog jezika nije planirana na nejezičnim studijskim programima. Činjenica da je Republika Hrvatska vrlo važan trgovinski partner za Republiku Sloveniju, potaknula je ovo istraživanje o poželjnosti učenja hrvatskog jezika među slovenskim studentima ekonomije i poslovanja, što je nužan dio analize obrazovnih potreba. Rezultati doduše potvrđuju razmjerno visoku poziciju hrvatskog kao stranog jezika u usporedbi s ostalim jezicima. Prema kriteriju prosječnog znanja naime zauzima drugo mjesto, dok je treći (od ukupno 21 jezika) prema percepciji korisnosti ovladavanja jezikom, no pritom treba istaknuti kako je percepcija korisnosti ipak veća od razine znanja, što je pogotovo primjetno kod osoba koje već djeluju na tržištu rada. Ne začuđuje stoga da i kod studentske populacije postoji razmjerno velik interes za učenje hrvatskog jezika na području ekonomije i poslovanja iza kojeg uglavnom stoji motiv povećanja vlastite konkurentnosti u poslovnom životu nakon studija, te bi bilo poželjno kada bi relevantne institucije dodatno razmislile mogućnost uvođenja izbornog kolegija na hrvatskom jeziku upravo u tim studijskim programima.

Literatura

- BALAŽIĆ BULC, TATJANA; POŽGAJ HADŽI, VESNA. 2018. Južnoslovenski jezici v slovenskem izobraževanju – kaj preostane majhnim? *Slavistična revija* 66/2. 91–105.
- BALAŽIĆ BULC, TATJANA; POŽGAJ HADŽI, VESNA. 2017. Zauvijek susjedi – ali i sustanari: hrvatski jezik u kontekstu slovenske jezične politike. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 43/1. 1–17.
- BALAŽIĆ BULC, TATJANA; POŽGAJ HADŽI, VESNA. 2020. Novi statusi jezikov v spremenje-

nih družbeno-političnih okoliščinah: primer srbohrvaščine in njenih naslednic v Sloveniji. *Teorija in praksa* 57/posebna številka. 10–20.

BANAC, IVO. 1991. *Hrvatsko jezično pitanje*. Most. Zagreb.

CAFFARELLA, ROSEMARY; RATCLIFF DAFFRON, SANDRA. 2013. *Planning Programs for Adult Learners: A Practical Guide*. Jossey-Bass. San Francisco, CA.

COUNCIL OF EUROPE. *Common European Framework of Reference for Languages. The CEFR Levels*. Strasbourg. <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/level-descriptions> (pristupljeno 24. studenog 2021.).

GRANIĆ, JAGODA. 2013. Pogled na noviju hrvatsku standardnojezičnu praksu. *Jezik između lingvistike i politike*. Ur. Požgaj-Hadži, Vesna. Biblioteka XX vek. Beograd.

GRUBIŠIĆ, VINKO. 1985. Hrvatski jezik nakon II. svjetskog rata. *Hrvatska revija* 35/2. 272–286.

GUPTA, KAVITA; SLEEZER, CATHERINE; RUSS-EFT, DARLENE. 2007. *A Practical Guide to Need Assessment*. Pfeiffer & John Willey. San Francisco, CA.

IWAMOTO, NORIKO. 2015. *Effects of L2 affective factors on self-assessment of speaking*. Doctoral dissertation. Temple University. Philadelphia – Tokyo. 286 pg. doi. org/10.34944/dspace/3038.

IZVOZNO OKNO. 2019. *Hrvaška. Poslovno sodelovanje s Hrvaško*. <https://www.izvoznookno.si/drzave/hrvaska/poslovno-sodelovanje-s-slovenijo/> (pristupljeno 24. prosinca 2019.).

IZVOZNO OKNO. 2021. *Hrvaška. Poslovno sodelovanje s Hrvaško*. <https://www.izvoznookno.si/drzave/hrvaska/poslovno-sodelovanje-s-slovenijo/> (pristupljeno 21. ožujka 2021.).

KAČIĆ, MIRO; ŠARIĆ, LJILJANA. 1995. *Hrvatski i srpski. Zablude i krivotvorine*. Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.

KAUFMAN, ROGER; GUERRA-LOPEZ, INGRID. 2013. *Needs Assessment for Organizational Success*. ASTD Press. Alexandria, VA.

LIČEN, NIVES. 2015. *Analiza izobraževalnih potreb: od identifikacije problema do načrtovanja izobraževalnega dogodka*. Ljudska univerza Ajdovščina. Ajdovščina.

MACINTYRE, PETER; NOELS, KIMBERLY; CLÉMENT, RICHARD. 1997. Biases in self-ratings of second language proficiency: The role of language anxiety. *Language Learning* 47/2. 265–287.

PASTUOVIĆ, NIKOLA. 2012. *Obrazovanje i razvoj. Kako obrazovanje razvija ljude i mijenja društvo, a kako društvo djeluje na obrazovanje*. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu – Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.

REFERAT EKONOMSKE FAKULTETE ZA DODIPLOMSKI ŠTUDIJ. 2019. *Seznami študentov z volilno pravico na študentskih volitvah v letih 2015, 2016, 2017, 2018 in 2019*. Ekonomska fakulteta. Ljubljana.

ŠIRCELJ, MILIVOJA. 2003. *Verska, jezikovna in narodna sestava prebivalstva Slovenije: popisi 1921 – 2002*. Statistični urad Republike Slovenije. Ljubljana.

ZAJEC, SMILJANA. 2019. *Podatki o vpisu v študijske programe Ekonomske fakultete*. Ekonomska fakulteta. Ljubljana.

Croatian as a Foreign Language in the Field of Business and Economics in Slovenia

Abstract

The research of the perception of knowledge and usefulness of the Croatian language among Slovenian students in the field of economics and business was conducted with the aim of obtaining relevant information on the basis of which a decision could be made on introducing the elective course “Croatian language for economics and business” in the Slovenian higher education system. The results show that the Croatian language in the studied population takes second place (among 21 foreign languages) according to knowledge and third place according to the perception of the usefulness of language acquisition. At the same time, there is a relatively high interest among the Slovenian student population in the field of economics and business in learning the Croatian language. The results also indicate a changed attitude towards the Croatian language in Slovenian society, and that younger Slovenians make a clear distinction between the Croatian and other South Slavic languages.

Ključne riječi: hrvatski jezik, strani jezik, poslovanje, ekonomija, Slovenija

Keywords: Croatian language, foreign language, business, economy, Slovenia

